

แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับ

ผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง

Guidelines for academic administration by school administrators to raise achievement levels O-NET testing of students in educational institutions Under the local government organization, Rayong Province

เนตรนพณ์ เสนนอก¹ ไตรรัตน์ สิทธิทูล² ประพนธ์ หลีสิน³

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม¹

อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต²

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม² นักวิชาการอิสระ³

Netnaphat Sennok¹ Trairat Sithitool² Prapon Hleesin³

Master's degree students Department of Educational Administration

Siam Technology College¹

Advisor Master of Education Degree Program²

Department of Educational Administration Siam Technology College²

Independent Scholar³

E-mail : netnaphatnet@gmail.com¹

Received : 16 April 2025

Revised : 16 April 2025

Accepted : 26 April 2025

บทคัดย่อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นงานมีความเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมของโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาคือคุณภาพการเรียนการสอน ปัจจุบันการวัดคุณภาพของการจัดการศึกษาคือการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานหรือที่เรียกว่าการสอบ (O-NET) ซึ่งจากผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสังกัดและระดับประเทศ พบว่า ผลการทดสอบภาพรวม 4 รายวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง มีค่าเฉลี่ยไม่ถึง ร้อยละ 50 ทุกกลุ่มวิชา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ในเรื่อง

แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยองให้ได้คุณภาพมาตรฐานระดับประเทศต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง และ 2) นำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 474 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.40$) ด้านที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.43$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$) ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง คือ 2.1 ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอและส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยี 2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพและนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางเป็นรูปธรรม 2.3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในอนาคต และสามารถจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET, สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

Academic administration of educational institutions is a task related to all activities of the school. This is because the main goal of the educational institution is the quality of teaching and learning. Currently, the measurement of the quality of education management is the assessment of the National Basic Education Test or the (O-NET) examination. From the results of the assessment of the National Basic Education Test (O-NET) for Grade 6, Academic Year 2022, at the educational area level, affiliation level and national level, it was found that the overall test results of 4 subjects: Thai, English, Mathematics and Science of educational institutions under local administrative organizations in Rayong Province had an average of less than 50 percent for all subject groups. Therefore, the researcher is interested in studying the guidelines for academic administration of educational institution administrators to raise the O-NET test results of students in educational institutions under local administrative organizations in Rayong Province to meet national standards.

This research aimed to 1) study the current status of academic administration of school administrators under local administrative organizations in Rayong Province and 2) present guidelines for academic administration of school administrators to improve O-NET test results of students in educational institutions under local administrative organizations in Rayong Province. The population consisted of 474 teachers in schools under local administrative organizations in Rayong Province in the academic year 2023. The sample used in the research was obtained by simple random sampling using the Krejci and Morgan size determination table, resulting in a sample size of 214 people. The research instruments included a 5-level rating questionnaire and an interview form. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research results found that 1) Academic administration of school administrators to improve the O-NET test results of students in educational institutions under local administrative organizations in Rayong Province, overall, the practice was at a very good level ($\bar{X} = 4.40$). The aspect with the highest practice and average score was educational supervision ($\bar{X} = 4.44$), followed by the development of internal quality assurance systems in educational institutions ($\bar{X} = 4.43$), and the development of school curriculum ($\bar{X} = 4.42$). The aspects with the lowest practice and average score were the development of media and technology

use for education, research to develop the quality of education in educational institutions, and development of learning processes, respectively. 2) Guidelines for academic administration of school administrators to improve the O-NET test results of students in educational institutions under local administrative organizations in Rayong Province are: 2.1 In terms of developing the use of media and technology for education in teaching and learning, school administrators should support sufficient technological materials and equipment and encourage teachers to use technology. 2.2 In terms of research to develop the quality of education 2.3 In terms of learning process development, school administrators should develop teachers' potential and competencies to be consistent with future skills and be able to organize active learning so that learners can develop higher-level thinking processes.

Keywords: Academic administration, O-NET Test Results, Educational Institutions Under Local Administrative Organizations

1. บทนำ

งานบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียนเพราะจุดมุ่งหมายของโรงเรียนคือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน การเรียนการสอน สื่อการสอน งานวัดผลและประเมินผล ห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานประชุมหรืออบรมทาง วิชาการเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง งานสำคัญ ของโรงเรียนคือ งานวิชาการ ถ้าหากโรงเรียนใดที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนนั้น ก็จะได้รับยกย่องและยอมรับว่าเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารด้านวิชาการได้ผล ดังนั้นการบริหารงานด้าน วิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันใช้ความรู้และแนวคิดที่มีเหตุผลและความถูกต้องและไป ในทิศทางเดียวกัน ตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ซึ่งมาตรฐาน และคุณภาพของแต่ละโรงเรียนอาจมีผลมากน้อยแตกต่างกันออกไป ซึ่งงานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด (จิรารัตน์ กระจำนดี, 2562: 2) เพราะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งหลาย รวมถึงการจัดทำหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาที่ช่วย พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน งานวิชาการ จึงเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในโรงเรียนโดยเฉพาะการ ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมาย หลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัด ความสำเร็จรวมถึงความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งหากขาด กระบวนการบริหารจัดการที่เหมาะสมในงานวิชาการ ขาดการเชื่อมโยง ขาดการนำทรัพยากรทางการศึกษามา ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียนลดลงและจะส่งผลต่อ

ศักยภาพการคิด และการพัฒนาปัญญาของผู้เรียนอย่างเต็มที่ จะเห็นได้ว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการ นั้นสำคัญยิ่ง หากสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักในการดูแลคุณภาพผู้เรียนแต่ไม่ให้ความสำคัญในงานวิชาการ แล้วนั้นจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน ส่วนงานอื่นถือว่าเป็นงานสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำจุดมุ่งหมายของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติและเป็นผู้พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและสำเร็จตามเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา ส่วนครูเป็นผู้รับนโยบายจากผู้บริหารโรงเรียนมา ปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ

ถึงแม้ว่าการบริหารงานวิชาการจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานสถานศึกษาแต่ยังพบปัญหา ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด ซึ่งจากผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ปี การศึกษา 2565 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ (สถาบันทดสอบ การศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) 2564 O-Net, 2564, online) พบว่า ผลการทดสอบภาพรวม 4 รายวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 ทุกกลุ่มวิชา

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยในเรื่อง แนวทางการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนใน สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยองให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง

2.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การ ทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง 2) เพื่อศึกษาแนวทางการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนใน สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง

1.ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1

ประชากรประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2566 จำนวน 474 คน

ตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2566 ได้จากการเปิดตารางการกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608-609) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยหาสัดส่วน จำนวนครูแต่ละอำเภอ

กลุ่มที่ 2

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ที่ดำรงตำแหน่งในสถานนั้นมากกว่า 5 ปี และสถานศึกษานั้นผ่านการประเมินจากสำนักคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระดับดีขึ้น และมีการทดสอบ O-NET ได้ค่าเฉลี่ยเกินเกณฑ์มาตรฐาน อำเภอละ 1 คน จำนวน 6 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 6 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากาใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งรวมทั้งสิ้น 42 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structural Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการ

พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอ

2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน/สภาพที่คาดหวัง ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2554)

4. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยในเก็บรวบรวมข้อมูล เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ส่วนได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 50 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 เพศหญิง 164 คน คิดเป็นร้อยละ 76.60 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 83.60 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ประสบการณ์ในการทำงาน 5- 10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย ($= 4.40$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.39$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.39$) และด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียนเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ผู้บริหาร กำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.46$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ผู้บริหารจัดทำ ตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตร และกลุ่มสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$)

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.39$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนการสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่เรียนช้าหรือ เรียนอ่อน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตาม ความเหมาะสมของครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารวางแผนในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.32$)

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารจัดประชุม อบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดให้ครูมีการวัดผลที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตาม แนวทางของ หลักสูตร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.32$)

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.39$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/ เอกสาร เพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.42$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับปัญหาและจัดสร้างนวัตกรรมประกอบ การวิจัย มี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$)

2.5 ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.37$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรใน สถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$) และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$)

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.44$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดทำแผนระบบการนิเทศและประเมินงานวิชาการและการเรียน การสอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$)

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากรในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$)

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยหาความถี่ของข้อมูล และจัดอันดับ ผลสัมฤทธิ์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยวิเคราะห์ร่วมกับผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 7 ด้าน 16 ประเด็น 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2 ประเด็น 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3 ประเด็น 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 2 ประเด็น 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 3 ประเด็น 5) ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2 ประเด็น 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 2 ประเด็น 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรพัฒนาหลักสูตร โดยปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และต้องมีการกำหนดลักษณะและรูปแบบของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนงานการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้อง

รับกับทักษะที่จำเป็นในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญ และควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning)

3. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดและประเมินผล ผู้เรียนให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ หรือคุณธรรม จริยธรรม ในการวัดและประเมินผล และครูผู้สอนต้องมีกระบวนการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาอื่นๆ ได้

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้งานวิจัยเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นรูปธรรม และควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

5. ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีให้ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีระบบการนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มีกระบวนการนิเทศการสอนเป็นกัลยาณมิตร และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูในสถานศึกษา

7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรกำหนด มาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และบริบทของสถานศึกษา และจัดทำ ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับ ติดตาม รายงานผล และนำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขอย่าง เป็นรูปธรรม

5. อภิปรายผล

1. อภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ

จากการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การ ทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง มีประเด็นสำคัญ ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน คือ ด้าน การนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ

สถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดา กะแหะเดบ (2561: 159) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนางานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 สรุปได้ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีแนวทางพัฒนา 7 ประเด็น (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางพัฒนา 6 ประเด็น (3) ด้านสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา มีแนวทางพัฒนา 6 ประเด็น (4) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีแนวทางพัฒนา 4 ประเด็น (5) ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางพัฒนา 5 ประเด็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธิพร ใจดี (2565: 59-61) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี

1.1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียน เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ของโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของโรงเรียน ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2557: 51) ได้ศึกษาความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอก รอบ 3 ได้อธิบายถึง การพัฒนาหลักสูตร คือ ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นด้วยความจำเป็น ตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

ซึ่งในปัจจุบันสืบเนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปทำให้ส่งผลต่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วย และเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อทางการศึกษามีมากขึ้น จึงทำให้ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ

1.1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนการสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อน รองลงมาคือ ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การจัดการสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครู ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเห็นความสำคัญมีการสนับสนุนนักเรียนที่มีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ช้า และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการสอนของครูที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญาสินอินอุ๋นโชติ (2564: 41) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้ การสอนตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรตลอดจนการปรับปรุงพัฒนากระบวนการให้เหมาะสมกับต้องของผู้เรียน

1.1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดให้ครูมีการวัดผลที่หลากหลาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดประชุมอบรมครู เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถและพัฒนานักเรียนให้มีความรู้รอบด้าน และผู้บริหารมีการกำหนดให้ครูมีการวัดผลที่หลากหลายตามความสามารถของนักเรียน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2556: 51-52) ได้อธิบายแนวทางการดำเนินงานด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ การกำหนดระเบียบและปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้ทุกรายวิชา การวัดและประเมินผลเป็นการทดสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนทั้งด้านความรู้และด้านทักษะให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่วนการเทียบโอนการเรียนรู้เป็นการนำผลการวัดประเมินผลไปเทียบโอนเมื่อมีการย้ายสถานศึกษา

1.1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/ เอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน และให้ความสำคัญในการจัดทำวิจัยโดยการจัดเอกสารประกอบการจัดทำวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา

แช่ลิ้ม (2558: 29) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเลย พบว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ฝึกการคิด การค้นหาเหตุผลในการตอบปัญหาของผู้เรียน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนค้นคว้าเทคนิควิธีการสอน ตลอดจนแก้ปัญหาเรื่องการเรียนการสอนของผู้เรียน เพื่อพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.1.5 ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีของพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และมีส่วนในการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรทางการศึกษา ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562: 56) ได้ศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ การจัดหา จัดทำสร้าง และพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และประเมินผลการสร้างและพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อศึกษานั้น

1.1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดทำแผนระบบการนิเทศและประเมินงาน วิชาการและการเรียน การสอนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนิเทศติดตามงานด้านวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่หลากหลาย เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และเหมาะสมกับสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสมัย ชารมาลย์ (2559: 12) ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การนิเทศการศึกษา คือ การศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ การจัดทำแผนการ พัฒนาระบบการนิเทศ ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหรือใช้โครงการเป็นฐาน และการจัดทำสรุป รายงานผลการนิเทศด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยผู้นิเทศเป็นผู้ให้ความเห็น หรือคำแนะนำตามหลักการนิเทศอย่างถูกต้อง ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หรือปรึกษา การสื่อสารระหว่างกันเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย ของหลักสูตร

1.1.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการเตรียมความ

พร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากรในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับสุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561: 27) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ พบว่า ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เพื่อให้ผู้รับบริการมีความมั่นใจต่อสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาได้มาตรฐานและนำสู่การผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2. อภิปรายผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลประกอบด้วย 7 ด้าน 16 ประเด็น ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1) สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตร โดยปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีการวางแผนการดำเนินงานเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ได้หลักสูตรที่มีคุณค่าสนองตอบต่อการแก้ไขปัญหาและตรงตามความต้องการของผู้เรียน สังคม และการพัฒนาแบบยั่งยืน

2) สถานศึกษาต้องมีการกำหนดลักษณะและรูปแบบของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนงานการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้ รวบรวมข้อมูลที่มีผลต่อการจัดหลักสูตร จัดหารูปแบบการจัดหลักสูตรหลาย ๆ รูปแบบ ทดสอบว่ารูปแบบใดเป็นรูปแบบที่ดีที่สุด ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนไว้ในกรอบหลักสูตร ทำการตัดสินใจกำหนดรูปแบบ โครงสร้าง และองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งรูปแบบของหลักสูตรเป็นอย่างไรนั้นจะแสดงออกให้เห็นชัดเจนในขั้นตอนของการจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์สำหรับผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของอริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562: 56) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การพัฒนาหลักสูตร คือการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปรับปรุงจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐณิกันต์ ทองโคตร (2564: 113-114) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้ สถานศึกษาควรประชุมชี้แจงและแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่อง

2) สถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร เทคโนโลยีและทักษะอาชีพ

3) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของสัณศิริ อินอุ่นโชติ (2564: 41) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานร่วมกับแนวทางการเรียนรู้แบบใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียน การสอนตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรตลอดจนการปรับปรุงพัฒนากระบวนการให้เหมาะสมกับต้องของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอื้ออังกูร ชำนาญ (2564: 51-52) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนแบบต่อเนื่องกันจนเสร็จสิ้นกระบวนการในรายวิชา และส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ร่วมถึงการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดและประเมินผลผู้เรียนให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติหรือคุณธรรม จริยธรรม ในการวัดและประเมินผล

2) สถานศึกษาต้องมีกระบวนการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาอื่น ๆ ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเอื้ออังกูร ชำนาญ (2564: 51-52) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน คือ สถานศึกษาควรมีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลายให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลางส่งเสริมให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล อย่างมีประสิทธิภาพ และ

เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐณิกันต์ ทองโคตร (2564: 113-114) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงควรใช้วิธีการ ประเมินที่หลากหลาย ดำเนินการจัดทำคู่มือระเบียบ กำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติ

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- 1) สถานศึกษาควรกำหนดให้งานวิจัยเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 2) สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็น รูปธรรม เช่น การแก้ไขปัญหาทางการเรียน การสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้
- 3) สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานวิจัยให้มี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธิพร ใจดี (2565: 59-61) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อ พัฒนาผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูควรร่วมกันกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) เน้นจัดการเรียนรู้ รูปแบบ Active Learning มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด กำหนดการประกัน คุณภาพให้เป็นไปตามการรับรองมาตรฐานตามที่รัฐบาลได้กำหนด โดยมีการบวนการนิเทศรูปแบบ PLC และ ส่งเสริมครูในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษ (O-NET) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจนจิรา เวียนสุข (2561: 14) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมหารณพาราม ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ ความจริง แนวคิด วิธีการ หรือนวัตกรรมเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้แก้ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย (1) กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา (2) พัฒนาครูและ ผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำ ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ (3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย (4) รวบรวมและ เผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1) สถานศึกษาควรส่งเสริมทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีให้ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) สถานศึกษาควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของอัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562: 56) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาควรการจัดหา จัดทำสร้าง และพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูผลิต และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และประเมินผล การสร้างและพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของณัฐณิกันต์ ทองโคตร (2564: 113–114) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องจัดโครงการ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อพัฒนาสื่อและสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

1) สถานศึกษาควรมีระบบการนิเทศครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้ชำนาญการ โดยเฉพาะจึงจะทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง

2) สถานศึกษาต้องมีกระบวนการนิเทศการสอนเป็นกัลยาณมิตร และส่งเสริมให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูในสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื้ออังกูร ชำนาญ (2564: 51-52) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทาง ในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการกำหนดการนิเทศใน สถานศึกษาอย่างชัดเจน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จัดนิเทศการแลกเปลี่ยนกระบวนการจัดการ เรียนรู้ภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาอื่นอย่างเป็นกัลยาณมิตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐณิ กันต์ ทองโคตร (2564: 113–114) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ประชุมคณะครูและแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศที่ชัดเจน

กำหนดแนวทางการนิเทศที่ชัดเจนให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีและสะท้อนผลการนิเทศในภาพรวมตามวาระการประชุมประจำเดือน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1) สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและบริบทของสถานศึกษา และจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2) สถานศึกษาควรส่งเสริมการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับ ติดตาม รายงานผล และนำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐณิกันต์ ทองโคตร (2564: 113–114) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาได้แก่ จัดทำคู่มือดำเนินงานตามแผน PDCA ควรตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญพงศ์ คงทน (2558: 31) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน โดยการจัดระบบโครงสร้างให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษาการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

6. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การทดสอบ O-NET ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง ด้านการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$) ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้สื่ออย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.38$) ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและ

เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคลากร ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.37$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$) ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เช่น การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

6.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง

7. เอกสารอ้างอิง

- ธีระ รุญเจริญ. (2557). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา* (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกกรอบ 3. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด.
- พนิดา แซ่ลิ้ม. (2558). *การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเลย*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สัณยสิริ อินอุ้นโชติ. (2564). *การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงานร่วมกับแนวทางการเรียนรู้แบบใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อริวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อัครินทร์ แก่นจันทร์. (2562). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เอื้ออังกูร ชำนาญ. (2564). *แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

Volume 5 No 1 (January – April 2025)

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2568)

~ RA 20 ~

Wishing Journal Review.

วารสารภาวนาสารปริทัศน์